

N:o 38.

Ank. till Riksd. kansli den 21 maj 1909, kl. 1.20 e. m.

Betänkande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående en extra inkomstskatt att upptagas i riksstaten för år 1910 äfvensom en i ämnet väckt motion.

Genom proposition, n:o 71, af den 5 sistlidne mars har Kungl. Maj:t, under återopande af bland annat, det vid propositionen angående statsverkets tillstånd och behof fogade protokoll öfver finansärenden för den 12 sistlidne januari, föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till fyllande af statsverkets behof för år 1910 åtaga sig en särskild bevillning af 2,400,000 kronor under benämning af extra inkomstskatt att, utan sammanblandning med öfriga kronoutskylder, på grund af 1910 års inkomstskattetaxering utgå med 15 öre för hvarje hundratal af det enligt förordningen om inkomstskatt beräknade belopp, efter hvilket den vanliga inkomstskatten utgår; börande denna extra inkomstskatt på enahanda sätt som bevillningen af fast egendom samt af inkomst af vederbörande vid de för betalning af kronoutskylder infallande uppboordstämorna uppbäras och i behörig ordning redovisas.

Enligt ofvan omförmälda statsrådsprotokoll har chefen för finansdepartementet, sedan af honom verkställd beräkning af bevillningarnas belopp gifvit vid handen, att för fyllande af statsverkets behof för år 1910 ytterligare en summa af 2,400,000 kronor måste anskaffas, anført följande:

Departements-
chefen.

»Med hänsyn särskildt till den omständigheten att, på sätt föreslagits, i 1910 års riksstat skulle till mötande af motsedd brist i 1908 års statsreglering upptagas ett belopp, ungefärligen motsvarande nyss angifna summa, anser jag, att denna bör anskaffas genom en tillfällig, extra beskattning af sådan natur, att skattesystemet i öfrigt däraf ej påverkas. Den skattekölla, som härvid själfmant erbjuder sig, är inkomstskatten. Denna skatt lämpar sig nämligen synnerligen väl såsom en reservskattekölla, ägnad, bland annat, att i enastående fall anlitas för fyllandet af tillfälliga behof af mera säregen art. Då ett sådant fall nu föreligger, synes mig lämpligt, att det omförmälda beloppet, 2,400,000 kronor, fylles medelst anlitande af en särskild, extra inkomstskatt.

Att nämnda skatt, hvilken, ehuru densamma bör debiteras, uppbaras och redovisas i enahanda ordning som inkomstskatten för nästkommande år i öfrigt och såsom ett tillägg till denna, dock gifvetvis allenast är afsedd att vara af helt och hållet tillfällig natur, torde med all tydlighet framgå af hvad jag nyss anförde.

Inkomstskatten har, med tillämpning af för denna skatt nu gällande grunder, af statskontoret, liksom äfven af mig, för år 1910 beräknats inflyta med 16,000,000 kronor. Då skatten nu utgår efter en skattesats af en krona för hvarje fulla 100 kronor af den inkomst, hvarå skatten beräknas, behöfves för anskaffande af det erforderliga beloppet, 2,400,000 kronor, ett tillägg af 15 procent till nyssnämnda skattesats.

Jag hemställer alltså, att i 1910 års riksstat må upptagas en särskild, extra inkomstskatt, att utgå med 15 procent af den vanliga inkomstskatten, eller således med 15 öre för hvarje fulla 100 kronor af den inkomst, hvarå den vanliga inkomstskatten beräknas, och att denna extra inkomstskatt uppföres med ett belopp af 2,400,000 kronor.»

I sammanhang med den kungl. propositionen har utskottet till behandling förehått en af herr vice talmannen *Stauff* m. fl. inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 221, däruti yrkats, *dels* att Riksdagen måtte afslå Kungl. Maj:ts proposition n:o 18 angående ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen angående tillverkning och beskattning af malt-drycker, *dels ock* att Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts proposition n:o 71 angående en extra inkomstskatt att upptagas i riksstaten för år 1910, måtte såsom bidrag till fyllande af statsverkets behof för år 1910 åtaga sig en särskild bevillning af 5,800,000 kronor under benämning af extra inkomstskatt att, utan sammanblandning med öfriga kronoutskylder, på grund af 1910 års inkomstskattetaxering utgå med 36 öre för hvarje hundratal af det enligt förordningen om inkomstskatt beräk-

nade belopp, efter hvilket den vanliga inkomstskatten utgår; börande denna extra inkomstskatt på enahanda sätt som bevillningen af fast egendom samt af inkomst af vederbörande vid de för betalning af kronoutsylder infallande uppboärdstämorna uppbaras och i behörig ordning redovisas.

Motionärerna hemställde därjämte, att för den händelse statsverkets behof icke skulle erfordra ett så stort belopp, som de förutsatt, Riksdagen måtte åtaga sig det mindre belopp, hvaraf behof förefunnos och att den extra inkomstskatten sålunda måtte utgå med en därefter jämkad skatteprocent.

I fråga om motionärernas första hemställan har utskottet redan tidigare afgifvit utlåtande (n:r 26).

Till stöd för sin hemställan uti nu ifrågavarande hänseende hafva motionärerna anført följande:

»Lyckligast vore nu utan tvifvel, om Riksdagens granskning af statsverkspropositionen kunde medföra det resultat, att inkomstbehovet väsentligen minskades. Men då det är omöjligt att förutse, huru denna granskning kan utfalla, finna vi det nödvändigt att föreslå ett annat medel till statsbehovens täckande än den af Kungl. Maj:t föreslagna höjningen af maltskatten. Och i sådant afseende erbjuder sig själfmant' för att tala med chefens för finansdepartementets egna ord i statsrådsprotokollet angående inkomsterna (sid. 16) inkomstskatten.

Den extra inkomstskatt, som är af Kungl. Maj:t i propositionen n:o 71 föreslagen, uppgår till 15 procent af den vanliga inkomstskatten eller 15 öre för hvarje hundratal af det beräknade belopp, efter hvilket den vanliga inkomstskatten utgår. Höjningen, beräknas skola tillföra statskassan ett belopp af 2,400,000 kronor.

För att på samma väg åvägabringa ett belopp af 5,800,000 kronor — eller nyssnämnda 2,400,000 kronor + det belopp, 3,400,000 kronor, som maltskattens höjning skulle inbringa — borde alltså erfordras en extra inkomstskatt motsvarande 36,25 procent af den vanliga inkomstskatten eller i jämnadt tal 36 öre för hvarje hundratal af det beräknade belopp, efter hvilket den vanliga inkomstskatten utgår.

Vi tro icke, att mot en sådan höjning af inkomstskatten skulle kunna göras någon befogad invändning.

Följande tabell utvisar för olika inkomstbelopp den nu utgående skatten, samma skatt med det tillägg Kungl. Maj:t föreslagit och samma skatt med det tillägg, som i denna motion förordas.

Inkomst. Kr.	Nu utgående skatt.	Samma skatt med det tillägg Kungl. Maj:t föreslagit.	Samma skatt med det i denna motion förordade tillägg.
1,000	2	2,30	2,72
2,000	14	16,10	19,04
4,000	40	46,00	54,40
6,000	60	69,00	81,69
10,000	120	138,00	163,00
20,000	345	396,75	469,20
50,000	1,345	1,546,75	1,829,20
80,000	2,545	2,926,75	3,461,20
100,000	3,545	4,076,75	4,821,20

Skattebeloppen bli, som man finner, ganska måttliga.

Synnerligen önskvärdt vore emellertid, om man kunde fritaga de lägsta inkomstklasserna från den föreslagna höjningen. Vi skulle också gifvetvis hafva föreslagit detta, i händelse det varit möjligt att under sådan förutsättning beräkna skattens hela belopp. Men detta torde icke vara fallet, då inkomststatistik, utvisande antalet skattskyldige för hvarje inkomstklass saknas.»

Utskottet.

De af Riksdagen beslutade anslag nödvändiggör, sedan Riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts förslag om höjning af maltskatten och under förutsättning att Riksdagen godkänner bevillningsutskottets beräkning af bevillningarna för år 1910, icke högre tillskott till inkomsterna än 2,400,000 kronor. Då utskottet sålunda saknar anledning att hemställa om bifall till den höjning af den af Kungl. Maj:t föreslagna extra inkomstskatten, som af motionärerna förordats, får utskottet hemställa,

1:o) att Riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, såsom bidrag till fyllande af statsverkets behof för år 1910 åtaga sig en särskild bevillning af 2,400,000 kronor under benämning af extra inkomstskatt att, utan sammanblandning med öfriga kronoutskylder, på grund af 1910 års inkomstskattetaxering utgå med 15 öre för hvarje hundratal af det enligt förordningen om inkomstskatt beräknade belopp, efter hvilket den vanliga inkomstskatten utgår; börande denna extra inkomstskatt på enahanda sätt som bevillningen af fast egendom samt af inkomst

af vederbörande vid de för betalning af kronoutsylder infallande uppboordsstämorna uppbäras och i behörig ordning redovisas;

2:o) att herrar Staaffs m. fl. förevarande motion, i hvad den rör en extra inkomstskatt, icke må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 21 maj 1909.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

af herr *Branting*, som ansett, att utskottet bort taga under öfvervägande, om ej den extra inkomstskatten lämpligare skulle uttagas på sådant sätt, att de lägsta inkomstgrupperna kunnat alldeles därifrån fritagas och i stället något högre procent beräknas för de höga inkomstgrupperna;

samt af herrar *G. Jansson* i Krakerud, *J. Bromée* i Billsta och *Kvarnzelius*, som instämt med herr *Branting*.
